

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuj e dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Crispi o kongresu v Hagu.

Znamenita v Rimu izhajajoča italijanska revija „Nuova Antologia“ prinaša v sešitku, kateri izide danes, dne 16. maja, obširno študijo iz peresa bivšega ministerskega predsednika Fr. Crispija, katera je toli zanimiva, da se nam zdi umestno, podati v kratkih potezah nje glavne misli.

Crispi pripoveduje v svojem jako aktualnem članku: Konferenca v Hagu ne bo svetovna konferenca, ker so od nje izključene južno-ameriške republike in afričanski vladarji.

Vatikan je zastavil ves svoj upliv, da bi bil papež povabljen. Papež je mislil, da se sme ex iure udeležiti konference, in smatra svoje izključanje za nasilstvo nad naravnim pravom.

Konferenca ima pred vsem namen, omogočiti zmanjšanje oboroženih sil. Posledica tega je, da se je morejo udeležiti samo resnični vladarji, kateri imajo svoje ozemlje. Papežu grede po zakonu z dne 13. maja 1871. leta pač vladarske časti, a vladar ni, ker nima ne vojske, ne mornarice. Zahteva, naj bo papež zastopan na konferenci v Hagu je naredila utis, da je to prvi njegov korak, pridobiti si zopet posvetno vlado. Vatikan je sicer kasneje izjavil, da se papeževi delegatje vzdržijo vseh političnih pretenzij, ali tudi to ni nič pomagalo. Rusija in Francija se nista udali in papežovo diplomacijo je doletel velik poraz, kateri je toliko večji, ker je na vse možne načine poskušala, da se ga ubrani.

S povabilom washingtonske vlade na konferenco v Hagu se je ustvaril nov političen položaj. Doslej se še nikdar nobena ameriška država ni udeležila evropskega kongresa. Združene države imajo malenkostno stalno vojsko, ali vojna s Španjo je pokazala, da so postale faktor, kateri bode odslej uplival tudi na Evropo.

Povabljeni so na kongres tudi azijske države, katere pa niti v vojaškem niti v

civilnem oziru še niso potence in nimajo druge želje, kakor da se jih pusti v miru.

Ko so na Francoskem izvedeli za napitnice, katere so bile izrečene dne 27. avgusta 1897. v Kronstadtu, je zavladovalo veliko navdušenje, in ko se je Feliks Faure povrnil iz Petrograda, sprejeli so ga triumfalno, kakor da je zmagal v veliki bitki.

Carjeve besede „nos nations amies et alliées“ so obudili v Franciji iluzijo, da si je za vedne čase pridobila zaveznika, s čigar pomočjo zadobi zopet pri Sedanu izgubljeni provinciji. A preteklo je komaj jedno leto, in Francozje so učakali razočaranje, katero jim je povzročil ukaz carja Nikolaja II. ministru grofu Muravjevu glede razoroževalne konference.

Plemenita misel ruskega carja je obudila veliko pozornost. Do naših dnij se je o tej misli razpravljalo samo v privatnih krogih in se je v obče smatrala za veliku dušno utopijo. A morda bo Herbert Spencer imel zopet jedenkrat prav, da to, kar velja danes še za utopijo, zamore jutri postati resnica. Vprašanje je: ali zamore misel o razoroževanju imeti praktičen uspeh, ker so se zanjo zavzele velike države?

Lord Balfour, proslavljajoč mir, je opozarjal na velikanski napredek dobroteljske, lord Salisbury pa je pred nekaj dnevi slavil carjev predlog in mu želel srečnega vspeha.

Kongres v Hagu se začne dne 18. maja t. l. Program je jako obsežen ali upati je, da se glede določenih točk doseže porazumljenje, ker so problemi, kateri naj se rešijo, taki, da je možno se glede njih zjediniti.

Mej vprašanji, ki se bodo na kongresu pretresovala, je jedno, glede katerega so bile že jako živahne diskusije in kateri obuja posebno pozornost.

Dne 30. avgusta 1877. — pravi Crispi — sem govoril z Gambetto v Parizu in to o tedanjem, za Francijo jako težavnem političnem položaju. Bati se je bilo, da maršal Mac Mahon, ki je takrat stal na čelu

republike, poskusi državni preobrat. Rekel sem odličnemu tribunu, da sta armada in duhovščina nevarna ljudovladi, in on mi je pritrdil, rekši, da bi se temu moglo priti le v okoliščinah splošnim razoroženjem. In ker sem bil na potu h knezu Bismarcku, me je naprosil, naj v tem oziru storim v Nemčiji prve korake v korist temu, jako delikatnemu vprašanju.

Dne 17. septembra istega leta bil sem v Gasteinu. Tu sem se sešel z Bismarckom in izpolnil Leonu Gambetti dano obljubo. Bismarck mi je odgovoril: „Razoroženje je praktično nemogoče. Vojaške institucije so v raznih državah različne, a če bi narodi odložili orožje, bi se ne nahajali v istih ofenzivnih in defenzivnih razmerah kakor prej. Prepustimo stvar društvu prijateljev miru“.

Tako je govoril Bismarck, a vzlic temu je upati, da konferenca v Hagu ne bo brez uspeha. Ako je sedaj zaman upati, da se odpravi stalna vojska, je vsaj možno doseči, da se vedno rastoča tendenca oboroževanja utesni. Težave, katere je premagati, so velike, ali nekaj sadu bo konferenca vendar rodila na korist humanitete.

Toda, je-li možno pričakovati, da bo s tem zagotovljen svetovni mir?

Berolinska pogodba iz l. 1879. je nekako ustavila narodnostno gibanje. Narodi so umolkli ali udali se niso. Dovoliti, da bi se o dotičnih prizadevanjih razpravljalo, pomeni revizijo evropskega zemljevida.

Konferenca v Hagu je vzroke razporom potisnila v stran, a jih ni udušila, ona torej prezira vzroke vojn in revolucijam. Te se morejo sicer zadržati, a kadar se bo prizadetim narodom zdelo, da so dotična vprašanja zrela, pridejo čez noč.

Stara Evropa ima odprto samo jedno pot, da se reši: na mesto dosedanje razdelitve držav postaviti Združene države.

Deželni zbor kranjski.

(XIX. seja dne 12. maja.)

Začetkom seje je posl. vitez Langer zahteval, naj se pri en bloc sprejemanju zakonskih načrtov vselej poprej vpraša zbornica, če je s tem zadovoljna, na kar je dež. glavar pl. Detela odgovoril, da se vedno tako postopa.

Posl. Košak je poročal o § 11. letnega poročila dež. odbora, ki se tiče raznih stvari, ter je predlagal, naj se vzame na znanje. Zajedno je vprašal, zakaj se je gradnja dež. dvorca zakasnila?

Posl. Zelen je govoril o pogozdovanju Krasa in razdelitvi gozdov.

Posl. dr. Papež je glede dež. dvorca rekel, da bo treba premeniti projekt prof. Hraskega, da stavba ne bo predraga.

Posl. Grasselli je pritrdil nazoru, da stavba ne sme biti predraga, a povdarjal, da se mora pri vsi štedljivosti gledati tudi na to, da bo stavba arhitektonično dostojna in da bo tudi resnično zadostovala svojemu namenu.

Posl. Murnik je pojasnil, da so se vsi strokovnjaki, katerim je bil predložen projekt prof. Hraskega, izrekli o njem jako pohvalno. Projekt ustreza v stavbnem oziru popolnoma svoj čas storjenemu sklepu deželnega zbora, a koliko bo stavba po tem projektu veljala, to doslej še ni do cela pojasnjeno. Dež. odbor je že razpisal stavbinska dela, oddal jih bo pa samo, če bode po ofertah možno izhajati z določeno svoto.

Posl. baron Schwegel je bil mnenja, da naj se novi dvorec sezida poleg starega „lontovža“ ako bi se na mestu, kjer je stal poprej, ne mogel sezidati za določeni kredit 375.000 gld.

Zbornica je poročila dež. zbora vzela odobruje na znanje.

Posl. Grasselli je poročal o zavarovanju poslov. Pojasnil je to zadevo vsestransko in temeljito ter predlagal, naj izreče dež. zbor, da smatra premembo za-

LISTEK.

Felice Leste.

Novela. — Spisal Rikard Voss.
(Konec.)

Felice je ostal nežen deček, ali jedna močna strast ga je povsem obvladala. Ko so bili prognani iz vinogradov, je le na to pazil, da je vzel očetovo puško seboj; ni je tedaj dejal iz rok, ne brigajoč se niti za svetniško sliko, niti za svojo rudečo nedeljsko srajco. V novem stanu je izbral skrbno primeren prostor za puško. Spomin na ono krvavo dejanje je živel v njem najživahnejše. Vsaki večer, ko je odmrmljal svojo običajno molitvico, ni pozabil pristaviti: „Ljuba mati božja, mojega očeta so ustrelili“. Jedenkrat ga je čula tudi mati, ko je tako molil z glasom, ki je drhtel od strasti. Vso noč je ponavljal iste besede, glasno in glasnejše, vedno strastnejše. Marietta je stala s povzdignjeno oljno svetilko nepremično za njim, iz široko odprtih oči prestrašena zroča na sina. Rada bi bila bežala iz čumnate, a ni se mogla ganiti. Ko se je deček obrnil je glasno zakričal zapazivši svojo mater. Vedno nanj zroča, je šla iz čumnate.

Drugi dečki so Feliceju kazali nekdanjega padrona njegovih starišev: „Ti, ta je tvojega očeta ustrelil“. Večkrat so igrali

igro sor Leste in sor Sebastiano. Tisti deček, ki je predstavljal slednjega, je moral okrog dirjati in bil od Feliceja s šiškami ustreljen. Nato je zbežal v gore, kjer so ga orožniki zaman zasledovali. Temna, strastna resnoba, s katero se je udal umorjenčev sin tem igram, je vnela tudi njegove vrstnike. Kljub njegovi nežnosti so ga spoštovali starejši in močnejši. Otroci pa so se mej seboj dogovorili, da mora Felice usmrtiti morilca svojega očeta, kakor hitro doraste. In mladi maščevalec je bil povsem zadovoljen s tem.

Marietta je s svojim najmlajšim ves dan prečepela pred kočo. Po tej poti namreč, ki je vodila mimo njene hiše, je moral priti vsak dan sor Sebastiano, ko je jezdil v Frascati v svoje vinograde. Koga je zagledala, povzdignila je mlada mati, ne da bi vstala, dete in tako pokazala jezdecu. Ta pa je dirjal mimo, kar je malemu dečku vedno napravljalo toliko veselje, da je glasno vsklikal in poželjivo iztezal svoje okrogle ročice. Tedaj se je tudi Marietta smejala.

Felice je mnogokrat prisostvoval temu prizoru. S krčevitimi pestmi je stal poleg svoje matere, iz temnih oči sovražno zroč za imenitnim gospodom. Vsakokrat, ko je odšel sor Sebastiano, je rekel, globoko vzdihnivši: „Ta je mojega očeta ustrelil. Ko dorastem, ustrelim njega“.

Mati mu ni nikdar odvrnila niti besedice, a pogledala je sina s svojim pre-

plašenim pogledom, kakor takrat ponoči, ko je stala poleg njegove postelje.

Minula so leta. Vdova Marietta se je pogrezala čedalje bolj v revščino in nadlogo. Ako si je kaj prislužila s prejo, zaigrala je zopet denar v tomboli, male dobitke, katere je od časa do časa dobila, pa je zapravila ali za sladčice, katere je donášala najmlajšemu otroku iz Frascatija ali za blagoslovljene sveče. Za maše zadušnice ni več zadoščalo.

Sor Sebastiano je mej tem nadaljeval s pridom in vspehom svoj dvojni poklic. Še vedno ni bil oženjen, a govorili so, da snubi albansko deklico. Marietta je izvedela govorico z mirnostjo, ki je bila že blizu toposti. Prečepela je skoraj ves dan pred kočo, pustila, da je zdaj šestnajstletni Felice skrbel za hrano družini, in le tedaj je za trenotek oživila, kadar je sor Sebastiano dirjal mimo ali kadar je mali Carlo pritekel vsled lakote k nji.

Njena materina dobrikanja so postajala vedno bolj divja in strastna, da je dečko mej njenimi objemi in poljubi pričel dostikrat kričati. Vedno bolj in bolj se je matere bal, a brata Feliceja, katerega je ljubil oboževalno, dasi mu ni dal nikdar prijazne besede, skoro nikdar ni zapustil. Marietta je vsled tega sovražila prvorojenca.

Tikoma za skalno duplino, v kateri so stanovali Lestejevi, se je prostiral gozd Grottaferratski, poln divjih mirt in lavorik,

iz katerih so se slovesno dvigali velikanski hrasti, obraščeni z bršljinom. Jate divjih golobov in svetlopernih drozgov, kosov in slavcev je oživljalo ta krasni gozd in ga polnilo s petjem.

Felice se je klatil v njem v vsakem letnem času od zore do mraka in streljal z očetovo puško ptiče. Kakor pristen Italijan ni delal mej slavcem in srako ni najmanjšega razločka. V kratkem si je pridobil toliko ročnost in spretnost v streljanju, da je zadel najmanjšega ptiča mej letom. Vsaki večer je donesel svojo lovsko torbo, katero si je sam spletel iz bičevja, polno plena domov. Česar niso povžili, so prodali v Frascatiju...

Prihodnje leto se je nakrat govorilo: sor Sebastiano se bo oženil. Dan pred poroko se je imela v vinogradu slaviti selska slovesnost. V jutro je poslal ženin sela k Marietti, da ji sporoči: Ako bo danes zopet čepela pred kočo, jo bode prisilil jutri, da jo zapusti. Potem pa naj gleda, kje se naseli, kajti v Frascatiju ne vzame nikdo nje in njenega deteta k sebi.

Ko je mož opravil to grožnjo, je bil Felice navzoč. Marietta ni ničesar odgovorila in se delala, kot da jo vsa stvar nič ne briga, pa tudi sin je molčal. Komaj je hlapec odšel, je poiskala svojo skrbno hranjeno nedeljsko obleko ter se pričela pravično napravljati. Felice jo je gledal, tem, vzel potem svojo puško ter, ne sp...

kona z dne 30. marca 1888. drž. zak. št. 23. za potrebno in sicer v tem smislu, da se bolniškim blagajnam pritegnejo tudi posli, v katerem slučaju bi dež. odbor delodajalce odvezal dolžnosti, skrbeti v slučaju bolezni za svoje posle. — Sprejeto.

Posl. dr. Tavčar je poročal o zakonskem načrtu glede zlaganja zemljišč. Tiskano poročilo je poročevalec že popolnil ustno, na kar je bil obsežni zakon, katerega je posl. pl. Lenkh toplo pozdravil, sprejet in zajedno tudi resolucija, naj bi se ta zakon uporabil pri osušenju ljubljanskega barja.

Po poročilu posl. Božiča je zbornica za napravo ceste v Rovte pri Jesenicah dovolila 1000 gld., ako občina Jesenice podpira to napravo in je dalje uvrstila kranjski industrijalni družbi lastno, 5 km dolgo cesto čez Planino mej okrajne ceste.

Po poročilu posl. barona Wurzbachja je zbornica odklonila načrt zakona glede preložitve ceste iz Litije v Šmartno in naročila deželniemu odboru, naj v prihodnjem zasedanju poroča, če bi se cesta ne dala na drug način izboljšati.

Prošnja M. Terkmara v Strmcu pri Črnem vrhu za podporo se je odklonila, prošnja županstva v Hrenovicah za podporo za napravo vodovoda pa se je odkazala deželniemu odboru, da v prihodnjem zasedanju stavi primerne predloge. (Poročevalec dr. Papež.)

Posl. Murnik je poročal o poučevanju v lončarstvu, in je zbornica pooblastila deželni odbor, da sme iz deželnih sredstev dajati podpore tistim občinam, kjer se bode poučevalo lončarstvo, da pokrijejo stroške za prostore, za razsvetljavo, material itd.

Posl. Murnik je poročal o ustanovitvi obrtne šole mehaniško-tehnične in stavbne smeri ter je predlagal, naj deželni odbor izreče, da bo prispeval k napravi te šole ali s primernim jedenkratnim zneskom ali pa z letnimi prispevki.

Po poročilu posl. Ulma se je opuščena državna cesta v Zagreb pri Kandiji uvrstila mej deželne ceste.

Posl. dr. Tavčar je poročal o Šubičevem samostojnem predlogu glede ustanovitve deželne obrtne komisije in je bilo sklenjeno, naročiti deželniemu odboru, naj sestavi dotično komisijo po navodilih, katere obsega Šubičev predlog.

Končno je zbornica po poročilu posl. Jelovška naročila deželniemu odboru, naj se obrne s posebno vlogo do finančnega ministerstva in naj prosi, da se čim prej s pomočjo § 14. uveljavi zakonski načrt glede znižanja pristojbin pri prepisu kmetijskih posestev.

XX. seja dne 13. maja 1899.

V tej seji je najprej posl. dr. Majaron obširno utemeljeval svoj samostalni predlog, naj se v Ljubljani ustanovi nadsoodišče za Kranjsko in Koroško in za celjsko ter mariborsko okrožje. Dokazoval je potrebo

govorivši besede, ostavil čumnato. Šel je v svojo sobico, kjer je skranjeval še jedno onih krogel, katere je nekoč pomagala mati očetu ulivati.

Že opoldne je sedela Marietta kljub pripekajočemu solncu v vsi gizdavosti pred durmi ter zrla nepremično na cesto. Mali Carlo, ki je ves dopoldan iskal svojega brata, je prišel bridko jokajoč k materi, ki ga je hotela utešiti s kosom prosenega kruha. Marietta tu je dala poleg svojega lastnega kosca tudi Felicejevega ter obetala otroku vrh tega še velik kos kolača, ako bo priden in ako ostane pri nji. Taki obljubi se ni mogel ustavljati. S polnimi usti je sedel deček presrečen k Mariettinim nogam, pri vsakem šumu poželjivo zroč, li ni pride njegov ljubljani bratec Felice.

Proti večeru je začela Marietta od daleč slavnostni hrup, rožljanje tamburinov, igro piščal in otožne glasove dudle. Mladenci so pevali. Marietta je vedela, da prepevajo poročno pesem. Znala jo je na pamet, saj si jo je včasih sama prepevala tiho, tiho, da je ni čul njen mož. Nepremično je sedela in poslušala, nehote je pela z njimi tiho, tiho.

Vedno bližje je prihajala glasba in petje. Carlo je skočil pokonci in hotel teči tja. A mati ga je zadržala in potisnila na svoja kolena. Večerna zarja je obsevala, mater in dete z gorijo.

Kmalost se je pojavil mej visokimi ploti

nadsoodišča iz praktičnih razlogov, zlasti z ozirom na novi civilni postopnik, in z ozirom na ravnopravnost, ker v Gradcu ni Slovencev pričakovati ravnopravnosti.

Predlog se je odkazal upravnemu odseku v posvetovanje in poročanje.

Potem je posl. dr. Schaffer poročal o zakonskem načrtu, s katerim se ustanovi deželni sklad za melioracije in javna dela. Po tem zakonu najame dežela posojilo dveh milijonov goldinarjev po 4%, za obresti in amortizovanje pa se poskrbi na ta način, da bo dežela odsej v ta sklad odrajtovala, kolikor bo do leta prispevala v melioracijske in podobne namene, s katerimi prispevki se ustanovi tudi garancijski fond. Poročevalec je pojasnil pomen tega zakona, s katerim se končno napravi red v deželnem gospodarstvu in je izrekel željo, naj bi se kranjski denarni zavodi združili, da skupno izvrše financiranje.

Posl. baron Schwegel je opozarjal, da imajo nasvetovane resolucije skoro prav tako velik pomen, kakor zakon sam in je vladi toplo priporočal, naj se ozira na dotične želje.

Specijalna debata je bila kratka. Posl. Grasselli je zahteval, naj si pridrži deželni zbor pravico, določevati obrestno mero za posojila iz tega zaklada. Sklenilo se je, da ne sme zahtevati za posojila iz tega zaklada večjih obresti nego po 4%, o manjši obrestni meri ali o brezobrestnih posojilih pa sklepa deželni zbor posebej za vsak slučaj, in sicer z dvotretjinsko večino.

Zbornica je sprejela zakonski načrt s to premembo in pa 5 resolucij: 1.) Naj bodo vse listine, pogodbe, vloge, kuponi itd. tega zaklada oproščeni kolkov in pristojbin in naj se zadolžnice tega zaklada priznajo kot pupilarno varne; 2.) Dokler se te olajšave ne dosežejo, se posojilo ne sme najeti; 3.) Naj vlada zadolžnice oprosti plačevanja rentnega davka; 4.) Naj deželni odbor pravočasno poskrbi vse priprave za ta sklad; 5.) Komisija, katera je izdelala načrt in nasvetuje predstojajoče resolucije, naj obstoja še nadalje, kakor je sestavljena, in jo mora deželni glavar pri vseh važnih finančnih vprašanjih vprašati za svet.

O regulaciji deželne ceste iz Novega mesta čez Žužemberk v Ljubljano je poročal posl. dr. Papež. Sklenilo se je ugoditi le prvemu in drugemu delu projekta. Troškov, ki znašajo 8200 gld., pokrije dežela polovico, drugo polovico pa okrajni cestni sklad novomeški.

Posl. vitez Langer je poročal o preskrbljenosti Suhe krajine z vodo, in je bilo sklenjeno, izvršiti to preskrbljenje občin Ambrus in Vel. Globoko na podlagi že leta 1890. predloženega projekta, po katerem bodo znašali troški 30 do 35.000 gld. Država se naprosi, da prispeva 50%, interese pa morejo pokriti 20%, in plačevati stroške režije in vzdrževanja.

Posl. dr. Papež je poročal o prošnji občine Planina na Vipavskem za podporo za napravo vodnjaka in predlagal, naj se

sprevid. Najprvo so prišli v raznobojni praznični opravi kmetje, poljedelci sor Sebastianovi, ki so godli in pevali. Nato ženin in nevesta na konjih, v krasnih opravah, krog njih mladenke, vihteče tamburine. Za to dvojico so se vrstili povabljeni, tudi na konjih. Ljudstvo iz Frascatija in drugih albanskih mest se je gnetlo za njimi.

Marietta se ni ganila.

Ko je došel sprevid pred kočjo, vskriknil je mali Carlo od veselja, se odtrgal svoji materi in hotel pohiteti k Feliceju, ki je ravnokar stopil iz hiše. Isti trenutek se je začul strel. Sor Sebastiano je vztrepetal v sedlu in padel.

"Glej, Carlo, to je tvoj oče!"

S tem divjim vsklikom je potegnil Felice dečka k sebi in mu pokazal umorjenca. Takoj na to se je izgubil v gozdu. Pri obči zmešnjavi ni nikdo mislil na to, da bi zasledoval morilca. Nihče kmetov bi tudi tega ne bil storil. Marietta se je vedla kakor brezumna; preklinjala je sina in v jednomer kričala: "Jaz sem umorila Gina Lesteja! Jaz!" Mislili so, da je zblaznela in jo nagnali s palicami. Kakor pes se je plazila od daleč za mrličem, katerega so spravili v bližnjo kapelo, in ondi je prečepela vso noč na nje pragu.

Dvajset let pozneje je razpisala papeška vlada veliko svoto na glavo volčanskega roparja. Ta ropar je bil — Felice Leste.

odstopi deželniemu odboru, da o njem svoji deži poroča.

Posl. Božič je pojasnil, da je prošnja že predložena natančen načrt in da je Planina jedna tistih občin, ki so najnujnejše potrebne vođe. Predlagal je, naj se projekt odstopi deželniemu odboru, da ga pusti pregledati in da potem dovoli primerno podporo.

Ta predlog ni obveljal. Postopanju poročevalca dr. Papeža v tej stvari se je čuditi, še bolj postopanju poslancev.

Posl. Murnik je poročal o prošnji društva za mejebojno podporo v Tunjicah za podporo. Ta prošnja je bila odklonjena in to po kratki debati, v kateri se je posl. Povše zavzemal za dovolitev podpore, dočim sta mu poslanca baron Schwegel in Murnik ugovarjala.

Podpornemu društvu na višji poljedelski šoli na Dunaju je bila po poročilu poslanca Murnika dovoljena podpora 30 gld.

Koncem seje je bil na mesto posl. dr. Majaron a izvoljen posl. Šubic v finančni odsek.

V Ljubljani, 16. maja.

K položaju.

"Reichswehr" poroča: V očigled nagodbenemu vprašanju, ki se je začelo reševati in ki se mora kmalu dognati, se je konferenca izvrševalnega odbora desnice preložila in dvomljivo je, ali se bo sploh vršila še tekom tega meseca. Kakor znano, se je ta konferenca že enkrat preložila; ako je poročilo lista "Reichswehr" resnično, se zgodi to že drugič, kar je prav sumljivo. — Danes se snide pododsek levičarskih zaupnih mož, ki imajo nalogo, sestaviti program opozicije. Pododsek bo imel dva dni posla. Na binkoštno nedeljo se snide plenum, ki program bržčas objavi v listih. — "Politik" zatruje znova, da je desnica solidarnija in zadržnejša, kakor kdaj poprej. Dalje piše, da bi Čehi vztrajali ob strani sedanjih svojih zaveznikov tudi takrat, ako bi se dosegla na Češkem narodna sprava. Čehi se bodo vedno borili za enakopravnost v vsi državi in za uresničenje avtonomističnega programa. Čehi ne bodo storili ničesar, kar bi bilo nevarno obstanku desnice, isto pa pričakujejo tudi od drugih zaveznikov. — V "Linzer Volksblattu" piše menda dr. Ebenhoch gledé nagodbenega vprašanja: Ako Szell odneha, doseže naš kabinet lep vspeh, ki utrdi njegovo stališče; ako pa Ogerska ne odneha in ako pa de Thun radi Szellove formule, pridobi Thun s svojim padcem simpatijo vseh, celo svojih dosedanjih nasprotnikov. Postal bi najpopularnejši minister predsednik, ker je bil proti Ogerski neupogljiv. Nobeno naslednje ministerstvo bi se ne upalo sprejeti Szellovo formulo brez nadomestila in odškodnine. Ako pa bi se venderle upal kak kabinet to storiti, bi ga pomela vsa zbornica. Szell hoče izrabiti morda svojo formulo za to, da vrže Thuna in da dovoli vse kakemu liberalnemu ministerstvu. Toda ve naj, da je sedanja večina nerazrušna, in da bode vrgla vsako ministerstvo, ki bi hotelo vladati proti nji.

Jezikovni zakon za vse avstrijske narode.

"Slavisches Echo" na Dunaju objavlja uveden članek "Zur Taktik für Böhmen", ki obsoja taktiko čeških poslancev in Thunove vlade glede jezikovne sprave. Članek dokazuje, da se strinja taktika Čehov docela s taktiko nemške opozicije, ki hoče rešiti jezikovno vprašanje samo za Češko. "Schlesische Ztg." je to naravnost povedala, češ da bi bilo blazno, ako bi se poganjali Nemci za jezikovni zakon, ki bi imel veljavo za vse narode in za vse dežele Cislitvanije. Nemci morajo Slovane izolirati ter se boriti s posameznimi slovanskimi narodi, katere morejo tako premagati. Nemci se boré sedaj s Čehi, ko dosežejo ondi, kar hočejo, se vržejo z vso silo na Slovence, druge Čeha in Poljake. "Sl. Echo" roti jugoslovanske poslance, naj ne dovolijo, da se doseže sprava le mej Čehi in mej Nemci, nego da se dožene jezikovna enakopravnost za vse in povsod. Poldrugi milijon Slovencev se mora boriti z Nemci in Italijani, zato morajo omagati. Ko pa padejo Slovenci, odpadejo tudi njihove dežele prav kakor sta odpadli Lombardija in Benečanska. Vlada sama naj torej v interesu Avstrije spremeni sedanjo nearečno taktiko ter naj

zavaruje obstanek malih slovanskih narodov, ki so zajedno poroki obstanka in nedeljivosti naše države.

Šedovski ostane.

Poročalo se je, da je ruski poslanik v Beogradu, Žadovski odpotičan s svojega mesta, ter da je imenovan na njegovo mesto še drug poslanik "Nov. Vremje" pa piše, da je Žadovski samo na dopustu, ter da se vrne v Beligrad, ko se premené ondote razmere. Kralj Milan zapusti baje sopet nekdanje svoje kraljestvo. Ako je to poročilo istinito, je dobilo Gjorgjevičev ministerstvo nov dokaz, da se ruska vlada z osornim vedenjem Žadovskega napram Gjorgjeviču in Milanu povsem strinja, ter da želi, da se v Srbiji ves regime korenito spremeni.

Španija pred bankerotom.

Dasi vlada Silvela jedva dva meseca, so se pokazala v njegovem kabinetu nesoglasja. Silvela se ne strinja s Pidalom glede reforme šolstva, finančni minister Dato in vojni minister, general Polavieja pa sta si nasprotna radi reform v vojski. Polavieja pravi, da so obali Španije neutrujene, da so topovi večinoma starega sistema, da je organizacija vojske docela nedostatna in zanemarljena, ter da je nujno potreba vsaj 80 milijonov peset, da se Španija v tem oziru vsaj za silo reformira. Dato je pa izračunal, da znaša letošnji primanjkljaj že doslej 300 milijonov peset, da torej ni možno dovoliti ničesar več. Španija stoji pred svojim bankerotom.

Dopisi.

Iz Šenčurja, 13. maja. (Zgodovina prostovoljnega gasilnega društva.) Po skoro dve leti trajajočem boju z občinskim odborom za prepotrebno gasilno društvo smo isto končno vendar dosegli, da sirsavno je ves občinski odbor razun dveh z vsmi močmi nasproti. Na čelu vsem nasprotnikom stal je župan, Matevž Barle, mož, ki je Šenčurjanom že mnogokrat dokazal, da meri z dvojno mero. Naš občinski odbor je že opetovano dokazal, da geslo: "Vsakemu svoje" zanj ne velja. V najjasniši luči pa se je pokazalo to pri ustanovitvi prostovoljnega gasilnega društva. Na našo večkratno prošnjo nam niti odgovarjali niso, ko pa smo jih prisilili, odgovorili so lakonično: "Šenčurjanom ni treba parade!" Na prošnjo, da predlože občinskemu odboru pravila gasilnega društva, odgovoril je župan: "Teh neumnostij jaz ne bom občinskemu odboru prebiral." Ko je končno vendar predložil pravila občinskemu odboru pri javni seji, zapustili so vsi odborniki demonstrativno sobo in se stoprav vrnili, ko so bila pravila že prebrana, to pa zato, da niso nedolžni paragrafi pravil žalili nežnih ušes čez vse pravičnih občinskih očetov. Sklep zborovanja je bil: "Ne dovolimo Vam parade." Značilno je, da občinski odbor v Šenčurju samo vsled tega ni dovolil gasilnega društva, ker je vas Šenčur znana kot narodna trdnjavnica, katere tudi vsa strašila s hudičem ne dovedejo do tega, da bi hlapčevala in svoje prepričanje prodajala.

Najlepše pa so pokazali naši obče spoštovani občinski očetje, da imajo le županovo prepričanje, s tem, da je n. pr. občinski svetovalec Bajžel iz Tupalič, ki je podnačelnik gasilnemu društvu v Predvorju, glasoval zoper gasilno društvo v Šenčurju. Odbornik Selan iz Trate je rekel, da nikdar ne dovoli, da bi Šenčur napravil brizgalno iz morebitnih radovoljnih doneškov. Očetu županu je bilo mnogo na tem, da prepreči podporo od vis. deželnega odbora. Mej tem, ko je zadrževal na vse mogoče načine ustanovitev prostovoljnega gasilnega društva, je sam opetovano prosil podpore. A vis. deželni odbor mu je zmedel račune in ga obvestil, da dobi podporo gasilno društvo, kadar se ustanovi. Ne moremo si kaj, da bi se tukaj javno ne zahvalili vis. deželniemu odboru za ta blagi znak pravičnosti.

Gasilno društvo v Šenčurju pa, ki so se ti že pred rojstvom stavile take zapreke, spoznaj svoje sovražnike: "Hic niger, hunc tu Romane caveto!" Tvoje geslo bodi: "Na pomoč!" Na pomoč tudi onim, ki so te hoteli še pred porodom uničiti, pokaži, da znaš odpustiti, da hočeš ublažiti gorje tudi sovražnikom. Pokaži, da poznaš krščanska dela usmiljenja, povračuj hudo s dobrim! V tem je tvoj napredek in obstanek.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. maja.

— Deželni zbor kranjski imel je danes zadnjo sejo v tekočem zasedanju. Najprej je baron Schwegel podal najni predlog glede druge železniške zveze s Trstom, kateri je bil sprejet, potem pa se je razvila jako zanimiva razprava o konsumnih društvih. V imenu odseka je poročal dr. Schaffer, kateri je podal zanimivo sliko o gospodarski organizaciji na zadružni podlagi. V razpravo so posegli poslanci grof Barbo, Povše, Lenarčič, dr. Tavčar in Hribar. Mej govorom posl. Hribarja, kateri se je zavaroval proti podtikanjem „Slovenca“, je prišlo do burnih prizorov. Klerikalci so sekundirali nekaj najetih in na galeriji razpostavljenih kričočev. Posebno sta se odlikovala nesmrtno blamirani klerikalni kronjurist, dr. Brejc in neki pop zabuhlega obraza, katerega pa nihče ni poznal. Zbornica je potem po poročilu dra. Tavčarja brez debate sprejela predlog glede ustanovitve nadsodišča v Ljubljani. Popoldne se je seja nadaljevala.

— Obč. svet ima v četrtek, dne 18. maja 1899. ob 6. uri zvečer v mestni dvorani izredno sejo. Na dnevnem redu so poročila o izidu letošnjih dopolnilnih volitev v občinski svet in o ugovoru zoper postopanje volitvenih komisij pri prvotnih volitvah vseh treh razredov in pri ožjih volitvah III. in I. razreda, in o določitvi funkcijske pristojbine županove za bodočo triletno dobo. Volitev župana, volitev, podžupana, osmero stalnih odsekov in dopolnilne volitve v posebne odseke, in sicer: a) v klavnično ravnateljstvo, b) v direktorij mestnega užitninskega zakupa, c) v direktorij mestnega vodovoda, d) v direktorij mestne elektrarne, e) v kanalizacijski odsek, f) v pokopališki odsek, g) v naborno komisijo, h) v disciplinarno komisijo, h) v odsek za ustanovitev mestnega godbenega zbora. Dalje poročila o dopisu županovem o zadevi potrditve na občnem zboru dne 7. maja t. l. izvoljenega odbora „Prostovoljnega gasilnega društva“, o prošnji „Dramatičnega društva“ za izredno podporo, o parcelaciji sveta ob severni pomerjalni meji na levi strani Dunajske ceste nasproti topničarski vojašnici in o spremembi uravnalnega načrta za stavbišče, na katerem je stalo redutno poslopje.

— Jakob Smolej. Včeraj popoldne je umrl po dolgi bolezni vpokojeni deželni šolski nadzornik g. Jakob Smolej, star 74 let. Pokojnik je bil rojen l. 1825 na Brezju. Dopršivši gimnazijo v Ljubljani, je obiskoval na Dunaju vseučilišče ter postal profesor za latinski in grški jezik. Služboval je v Opavi, v Požunu in v Ljubljani. Leta 1866. je postal gimnazijski ravnatelj, l. 1884. je bil imenovan deželnim šolskim nadzornikom namestu znanega nemškega zagrizenca R. Pirkerja, l. 1890. pa je bil stalno vpokojen. Služboval je 40 let ter dobil v priznanje zaslug red železne krone III. razreda. Pokojnik je bil blag mož, ki je vzgojil svoje otroke, pa tudi svoje vnuke, v slovenskem duhu. Kot učitelj, ravnatelj in nadzornik je bil Smolej pravičen in prijazen, zato pa so ga ljubili učitelji in učenci. Pogreb bo 17. t. m. ob polu 6. uri popoldne iz Frančiškanskih ulic št. 12. N. v m. p. l.

— „Glasbena Matica“. Koncertna sezija pevskega zbora „Glasbene Matice“ za koncertno dobo 1898/99. je končana. Prihodnje leto namerava odbor „Glasbene Matice“ dva velika umotvora uprizoriti, za katera je treba izrednih moči. Te naloge pa ne more s sedanjim moškim zborom, ki se je na petino skrčil, izvršiti. Tu je treba zdrave preosnove. — Odboru ni znano, kaki vzroki zadržujejo pevce od vstopa ali kaj je povzročilo izstop starejših pevcev. Da z njimi govori odprto besedo, vabijo se vsi pevci, ki so od leta 1891. naprej pri društvu sodelovali, ali ki še nameravajo vstopiti, da pridejo v sredo dne 17. t. m. ob 8. uri zvečer v Auerjevo gostilno (prednji trakt, ki bo separiran) na sestanek in posvetovanje, kako bi se mogel moškemu zboru „Glasbene Matice“ z boljšo organizacijo oslagn obstanek in sistematičen napredek zagotoviti.

— Gospodinja škola o. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani, katere je bila ustanovljena to šolsko leto največ valed izdatne deželne podpore, razstavila je danes v zbornici deželnega zbora svoje

mlečne izdelke, ki so našli splošno priznanje gg. deželnih poslancev. Razstavljeni so bili sledeči siri: Limburški sir (iz posnetega mleka), kanenbert, harški sir (iz pinjenca), fromages de Brle nefšateljski sir, romandur in grojski sir.

— „Slovenska pisarna“. Glasilo društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov. Izšla je 1. številka tega časopisa, kateremu je odgovorni urednik Jos. Kolar, tiska ga pa Dragotin Hribar v Celju. Izhaja vsako četrletje in stane za člene društva 1 krono 75 vinarjev, za nečlane pa 2 kroni. Naroča se v Celju, Rotovške ulice št. 19. Program lista je: 1. Organizacija odvetniških in notarskih uradnikov na narodni podlagi; 2. Delovanje na zakonodajno rešitev njih stanovskih razmer, v prvi vrsti zavarovanje za starost in onemoglost; 3. Posredovanje mej delo dajalci in uradniki na skupno korist, zlasti z ozirom na službovanje ter v svrhu dosege prave narodne organizacije in zakonodajne rešitve iste; 4. Vzgoja in izobrazba uradnikov v pisarniških stvarih in v tesnopisu; 5. Pospeševanje rešitve načela ravnopravnosti pri oblastvih in enakomernosti uradovanja v pisarni.

— Dirka biciklističnega društva „Ilirija“ z Vrhniko oziroma Brezovico v Ljubljano (cilj pri mitnici pri tržaški mitnici) se je vršila ob lepem vremenu v nedeljo popoldne. Občinstvo se je za dirko jako zanimalo. Po dirki se je vršila na vrtu „Narodnega doma“ zabava z vojaško godbo. Tu so se razdelila zmagovalcem darila. Imen zmagovalcev in drugih podatkov nismo dobili. Restavracijo ad hoc je prevzel g. Tosti.

— V Št. Vidu pri Ljubljani bode binkočno nedeljo in ponedeljek razstava risarij učencev obrtno-nadaljevalne šole. Odprta bo ta dneva od 8. do 10. ure popoldne in od 3. do 5. ure popoldne. Vabijo se na obisk te razstave vsi, ki se zanimajo za napredek obrtno-nadaljevalnih šol, posebno pa še obrtniki.

— Za konjerejce. Deželna vlada za Kranjsko je izdala ravnokar razglas o državnih konjerejskih darilih, ki se bodo l. 1899. delila na Kranjskem. Darila so in se bodo delila: a) za kobilice z žrebetom, ki se sedit ali je že odstavljen; b) za mlade zaskočene kobilice in c) za žrebce v naslednjih sedmih konkurenčnih postajah, in sicer za konje noriškega plemena: za okrajno glavarstvo Radovljica: dne 1. septembra 1899. l. dopoldne v Lescah; za okrajno glavarstvo Kranj: dne 2. septembra 1899. l. dopoldne v Kranju; za okrajno glavarstvo Kamnik: dne 4. septembra 1899. l. dopoldne v Kamniku; dne 5. septembra 1899. l. dopoldne na Vrhniko za mesto Ljubljano in za okrajno glavarstva Ljubljanska okolica, Logatec in Postojna; dne 7. septembra 1899. l. dopoldne v Ribnici za okrajno glavarstvo Kočevje; dne 15. septembra 1899. l. dopoldne v Trebnjem za okrajno glavarstvo Rudolfovo in Litija; dne 16. septembra 1899. dopoldne v Št. Jerneju za okrajno glavarstvo Krško in Črnomelj.

— Požar. Dne 1. t. m. zvečer je začelo goreti pod streho hiše Antona Kalistra v Jaršičah ter je zgorela streha, v bližini stoječi hlev z vsem poljedelskim orodjem in ondi spravljenim pohišjem. Škode je za 1500 gld. Pogorelec je bil prav za toliko svoto zavarovan.

— Samomor. V nedeljo zjutraj se je bliskoma raznesla po Trstu vest, ki je v vseh slovenskih krogih vzbudila odkritosrčno žalost. Ob 8. uri zjutraj si je namreč finančni svetnik Josip Tomažič v svojem stanovanju končal življenje, vstrelivši se v srce. Pokojnik je bil sila nervozen. „Edinost“ piše: Pokojni Tomažič bolehal je že dlje časa. In tožil je vedno radi svojega osebnega stanja, radi svojega razmerja v uradu in radi, danes že smemo povedati to, groznih krivic, ki jih trpi naš rod v Primorju. Često je kar obupaval. Zadnje čase, po imenovanju svetnikom, pa je bil Tomažič ves razburjen zato, ker je bil premeščen iz davčnega oddelka, kjer je deloval z vso vnamo, v administracijo. To si je vzel k srcu še posebno potem, ko je bil rečenemu oddelku imenovan načelnikom neki — tajnik. O njem moremo izreči sodbo, ki je najčastnejša za uradnika, v prvi vrsti pa finančnega: bil je kapaciteta v svoji stroki, pripoznana od prijateljev in nepri-

jateljev, a vsikdar, kolikor in kjer se je le dalo, spravljal je v harmonijo korist države s koristjo davkoplačevalca! Čast njegovemu spominu!

— Romarji. V „Soči“ čitamo: S popladijo pride čas, v katerem ljudstvo od vseh vetrov roma po božjih potih. Mej prvimi romarskimi potmi pa je pot na Sv. Goro nad Solkanom. Že vidimo, kako prihajajo romarji polagoma v Gorico ter od tam na različna božja pota. V soboto dopoldne je bilo videti v Gorici skupino kakih 40 romarjev in romaric različne starosti, ki so šli s križem in cerkveno zastavo, prepevaje nabožne pesmi, skozi mesto na Kos tanjevo; od tam pa so krenili na Sv. Goro. Baje gredo tudi v Klužet na Benečansko, od tam pa na Sv. Višarje! Kakor se da presoditi po bisagah, ki so jim visele po hrbtih, so res namenjeni na dolgo pot!!!

— Železniški stroj skočil s tiru. V soboto popoldne je skočil mej Lazami in mej Zalogom železniški stroj s tira, padel preko nasipa ter se šele okoli 100 m od nasipa ustavil. Železniški tir je bil na daljavo 40 m zelo poškodovan. Ponesrečil se ni nihče.

* Kako se je rešiti iz gorečih sob? Ako gori v sobah, napolni se vse stanovanje z dušičim dimom, le 16—24 cm od tal je zrak še poraben za dihanje. Ako torej ni možno drugače iz sobe, treba iti po vseh štirih. Dobro je tudi, ako se priveže na usta moker robec.

* V jednom letu rodila pet otrok. Franka Petrovič, žena Jandre Petroviča iz Vrkašiča v bihačkom okraju je rodila v jednom letu pet otrok, in sicer najpreve dvojčka, potem pa — trojčke. Vsi otroci so takoj po rojstvu umrli. Žena je ubožna in bi jih bila jako težko redila.

* Ženska v glasbi. Neki glasoviti francoski glasbenik pravi, da je ženska v svojem 15. letu „Arpeggio“, v 20. „Allegro vivace“, v 30. letu je „Accordioforte“, v 40. „Andante“, v 50. letu „Rondo finale“ in v 60. letu „Tremolo alla sordina“.

* Vojak morilec. Minoli teden ponoči se je slučajno zadel v neki ulici na Dunaju uradnik Antoniazzi ob nekega vojaka, ki je potegnil svoje bodalo in ga udaril dvakrat tako zelo po glavi, da je na padenec umrl. Policija je dognala, da je bil morilec rezervist Fran Frisch, ki je sicer sluga v javni bolnici. Mož je menda mislil, da mora vsako „žalitev“ svoje vojaške suknje maščevati krvavo. Čudno ni, da se širi tako mnenje tudi mej prostaki, ker jim dajejo nekateri častniki tako lep vzgled. Vsak čas je namreč čitati, da je kak razžaljen oficir potegnil sabljo ter branil svojo čast s tem, da je žaljivca posekal. Sveda tako osornost obsoja večina častnikov.

* Zaljubljeni v holandsko kraljico. Viljemina, mlada holandska kraljica, je baje tako lepo dekle, da ima že nebroj čestilcev. Na dan kronanja so zaprli nekega žurnalista, ker je preveč tiščal za Viljemino ter ji je hotel celo pomagati v vagon. Ko je na redarstvu povedal, da ljubi kraljico, je Viljemina ukazala, naj ga takoj izpuste. Te dni pa je zaprla policija nekega angleškega turista, ki je določil zaljubljene pesmi in ljubavna pisma, v katerih je prosil Viljemino, naj mu odgovori poste restante v Rotterdam. Ker ni dobil odgovora, ji je začel brzojavljati, a odgovora le še ni bilo. Prišel je končno v Hag ter je hotel osebno, h kraljici, toda zaprli so ga, in morda ga pošljejo v blaznico.

* Grozna smrt. V Pöbringu na Štirskem je nedavno 14letni kmetijski sin Fran Stummer oral na polju z dvema voloma. Nakrat sta se vola splašila, in ko ju je hotel mladenič zadržati, sta šla plugom vred čezenj; lemež pa mu je iztrgal vsa čreva iz telesa, da je deček vsled tega umrl.

* Sleten Robinson. Alfred Etival, os emleten deček v Marseillu, je jako rad čital potopise. Ko je prečital dogodljaje znanege lovca levov Gerarda, je bil jako navdušen zanj; nekega dne je vzel tudi on svojo puško, katero je dobil za rojstveni dan ter šel v pristanišče. Tam se je skril v ladijo, katere je imela odpluti v Algir. Ko pa je ladija res odrinila ter se je začela na morju jako majati, tedaj je prilezel mali Alfred iz svojega skrivališča ter začel plakati, da hoče k mami. Toda mladi lovec je moral sedaj v Algir; od tam je brzojavil

kapitan starišem, da je Alfred dobro spravljen, ter da se odpelje naslednji teden zopet domov.

* Dober sodnik. Nedavno se je imelo v Londonu zagovarjati pred sodiščem mlado dekle, ker je hotelo skočiti v Temzo. Skočila je v vodo iz žalosti, ker se je pred tremi dnevi poročila nje sestra, dočim se ona ni mogla, ker niti ona niti ženina nista imela za to potrebnega denarja. Ko je sodnik to zvedel, se je ponudil, da plača vse svatbene stroške, dal jima je tudi še jeden sovereign (12 gld.) za bodoče gospodarstvo. Nekaj časa za tem je donesel mož mlade devotke svoj poročni list in sodnik mu je dal poleg obljubljenega sovereigna še 280 funtov šterlingov (3400 gld.), katere so darovali mladima poročencema dobri ljudje, ki so čitali v listih njiju roman.

Književnost.

— Uskrnuče. Roman. Spisal Lav Nikolajevič Tolstoj. S ruskega preveo Milan pl. Mareković. Zagreb. Nakladom kr. vseučilišne knjižare Franje Suppana (R. F. Auer.) III. svezak. Znova opozarjamo na ta senzacionalni in prekrasni ruski roman, ki izhaja skoraj že v vseh evropskih jezikih. Prevod Marekovičev je lahko umljiv. Cena posameznih zvezkov je 20 kr. Naroča se v Zagrebu ali pri S. Schwentnerju v Ljubljani.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 16. maja. Členi pododseka zaupnikov levece so se sešli danes, da sestavijo skupni nemški politični program. Seje se je udeležil tudi dr. Lueger, toda le za par minut. Dvomi se, ali bo pododseku možno, v dveh dneh završiti delo, in ali bo možno imeti o Binkoštih glavno zborovanje vseh opozicijskih zaupnikov.

Dunaj 16. maja. V današnji seji je nastopil deželni maršal Gudenus sila energično. Na podlagi zapisnika seje, 13. t. m. je poklical k redu posl. dr. Scheicherja radi njegovih napadov na žide in posl. dr. Luegerja radi njegovih napadov na člena najvišjega upravnega sodišča, dr. Burkharda. Pozval pa je k redu še vse druge poslance, ki so s svojimi klici žalili dr. Burkharda. Deželni maršal je splošno najostrejšje grajal surovi ton, kakoršnega so spravili v modo nekateri protisemiti.

Dunaj 16. maja. Dvorni svetnik pri najvišjem upravnem sodišču, dr. Heiterer, ki je rezervni častnik pri domobrancah, je pozval deželnega maršala, barona Gudenusa na dvoboj ter je poslal k njemu kot svoja zastopnika dva generala. V seji 13. t. m. je namreč posl. Lueger strastno napadal najvišje upravno sodišče radi doktorja Burkharda, ki je spisal sodnike smešečo dramo „Die Bürgermeisterwahl“ in sodnike žaljivi roman „Simon Thums“, in referenta pri upravnem sodišču dr. Heitererja. Ker se dr. Lueger ne bje in ker ga deželni maršal Gudenus ni niti zavračal radi njegovih napadov, smatra dr. Heiterer barona Gudenusa sokrivcem hudih žaljenj. Zato je sporočil dr. Heiterer vso zadevo častnemu sodu, ki je odločil, da si sme dvorni svetnik dr. Heiterer poiskati zadoščenje z orožjem. Vsa zadeva zbujala na Dunaju največjo senzacijo, kajti ta slučaj je prvi, da išče aktiven sodnik takim potom zadoščenja. Nadejati pa se je, da se reši vsa stvar mirnim potom.

Dunaj 16. maja. „Fremdenblatt“ piše jako odločno proti ogrskim bančnim zahtevam ter poroča, da bode avstrijska vlada pri kvoti vsekakor vztrajala na stališču, da se mora kvota za Ogrsko znatno zvišati.

Haag 16. maja. Ruski zastopnik, pl. Staal je baje opasno obolel. Konferenca se bode morala bržčas za nekaj dnij odgoditi.

Pariz 16. maja. Slavni kritik Francois Sarcey je v starosti 71 let umrl.

Slovenci in Slovenke! Ne zablite družbe sv. Cirila in Metoda!

Condurango Malaga vino

(želodec krepčujoče vino).

(19-20) Sunja, 23. septembra 1898.
Blag. gosp. **M. Leustek**, lekarnar v Ljubljani.
Rad priznavam, da je Vaše Condurango Malaga vino pristno. Deluje posebno dobro pri želodčni boli, krepči telo, lajša in vzbuja slast do jedi.
Dr. J. Polnegovič, obč. zdravnik.

Meteorologično poročilo.

Vitina nad morjem 306-2 m. Srednji srčni tlak 736-0 mm.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Pavčina v 24 urah
15.	9. zvečer	733-9	17-4	brezveter.	oblačno	12 mm
16.	7. jutraj	734-6	14-8	sl. vzhod	oblačno	
	2. popol.	734-9	18-3	sr. jzhod	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura 17-8°, normale: 14-0°.

Dunajska borza

dné 16. maja 1899.

Skupni državni dolg v notah.	100	gld.	90	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100	"	50	"
Avstrijska zlatna renta.	119	"	65	"
Avstrijska krona renta 4%.	100	"	40	"
Ogerska zlatna renta 4%.	119	"	45	"
Ogerska krona renta 4%.	97	"	15	"
Avstro-ogerske bančne delnice.	920	"		"
Kreditne delnice.	358	"	25	"
London vista.	120	"	47	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	58	"	90	"
20 mark.	11	"	78	"
20 frankov.	9	"	55	"
Italijanski bankovci.	44	"	75	"
C. kr. cekini.	5	"	68	"

Vse vrednostne papirje preskrbuje **BANKA MAKŠ VERŠEC**, Ljubljana, Selenburgove ulice 3.
Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5-10 gld.

Jakoba Smoleja

viteza reda železne krone III. razreda in c. kr. dež. šolskega nadzornika v p.

kateri je danes ob 3. uri popoldne po dolgi, mučni bolezni in preiden s svetotajstvi za umirajoče, v 75. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanki dragega rajnega bodo v sredo, dné 17. maja, ob 1/8. uri popoldne v hiši žalosti, Františkanske ulice št. 12, svečano blagoslovljeni in potem na pokopališču pri sv. Krištofu v družinski rakvi k zadnjemu počitku položeni.

Sv. maše za dušnice se bodo brale v raznih cerkvah.
Za tiho sožalje se prosi!

V Ljubljani, dné 15. maja 1899.

Marija Smolej roj. Poljak, soproga. — Irma Pucsko roj. Smolej, Pavla Poljak roj. Smolej, dr. Gustav Smolej, c. kr. namestnik državnega pravdnika, sestri in sin. — Aleksander Pucsko, c. kr. gimnazijski profesor, Wilhelm Poljak, inženier, Josipina Smolej roj. Braune, zeta in snaha. — Vsi vnuki in vse vnukinje.

Na željo umrlega se venci hvaležno odklanjajo. (936)

Tužnim srcem naznanjamo prežalostno vest, da je gospod

Jože Polegek

trgovec

dné 16. t. m. ob 1/2. uri jutraj, po mučni bolezni, preiden s sv. zakramenti za umirajoče, v starosti 29 let mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega rajnega vršil se bo v četrtek, dné 18. t. m., ob 9. uri popoldne iz hiše žalosti v Mokronogu k farnemu pokopališču.

Bodi mu blag spomin!

(937) **žalujoči ostali.**

Krajevni odbor uradniškega društva v Ljubljani naznanja vsem svojim članom tužno vest, da je umrl mnogoletni društveni načelnik preblagorodni gospod

Jakob Smolej

c. kr. deželni šolski nadzornik v p., vitez reda železne krone III. razreda itd. itd.

dné 15. maja t. l. popoldne ob 3. uri po dlje trajajočem, mučnem bolehanju v 75. letu starosti.

Pogreb pojde v sredo, dné 17. maja popoldne ob 1/8. uri iz hiše žalosti Františkanske ulice št. 12 na pokopališče k sv. Krištofu. (938)

V Ljubljani, dne 16. maja 1899.

Ure za birmanska darila

priporoča v največji izberi

po najnižjih cenah

Frid. Hoffmann

(910-2)

urar

Dunajska cesta, Ljubljana.

! Samo še 7 dnij! !

Dirkališče slov. biciklistov.

Od sobote 13. do vključno ponedeljka 22. maja t. l.

Vas Šilukov iz Sudana.

Moški, ženske in otroci.

Izvajanja njihovih domačih šeg in navad ob 3., 4., 5. uri popoldne in ob 6., 7. in 8. uri zvečer.

Odprto od 10. ure popoldne do mraka. (897-5)

Vstopnina 30 kr. Vojaki do narednika ter otroci 15 kr.

Najnovejša špecerijska trgovina!!!

Karol Planinšek

prej Schober, Dunajska cesta št. 8.

Oziraje se na svoj zadnji inserat, dovoljujem si slavno občinstvo opozarjati na svojo veliko zalogo špecerijskega blaga, kakor: raznovrstne kave, olivnega in namiznega olja, kakao, čokolade itd.

Nadalje se istemu tudi priporočam za nakup fine pristne slivovke, najfinejšega francoskega konjaka, tropinovca in špirta po najnižjih cenah, zagotavljajoč solidno in rečno postrežbo. (787-9)

Gospod **L. Pahor**

železniški uradnik

na Rakeku.

Človek, ne jezi se!

Vojaški muzikantje na Kožleku pri Rakeku. (932)

Pristno domače žganje

staro slivovke, droženke in trepinovke, fini brinjevec in borovničevce kupite pri trvdki

Kavčič & Lillog v Prešernovih ulicah. (21-111)

Gostilna

v najlepšem kraju na Gorenjskem, katere glavni promet je čez poletje s tujci se odda na račun. Posebno priporočiti bi bila kaki podvzetni, zmogni kuharici.

Več se izve pri g. **Flux**, Gospod-ske ulice št. 6 v Ljubljani. (920-2)

V Janko Travnovi konkurzni masi na Glincah

leži večja množina

pšenice, koruze itd. in moke različnih vrst na prodaj.

Kupci se vabijo, da si ogledajo na **Glincah št. 3** vzorce žita in moke in mi do 25. maja t. l. naznanijo ponudbene cene, pri katerih si pridržim pravico, da jih odobrim ali ne. (935-1)

Dr. Otto Vallentschagg

oskrbnik Janko Travnovi konkurzne mase.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richter-jeve lekarnice v Pragi

priznana izberna, bolečino tolažeča mazilo; po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah. Zahtevati naj se blagovito to

splošno priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvirnih steklenicah s našo varstveno znamko „Sldro“ iz Richter-jeve lekarnice in sprejme naj se iz opreznosti le take steklenice kot pristne, ki imajo to varst. znamko.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. (1668-35)

Glavna zaloga moke

iz slovečega valjičnega mlina

Vinko Majdič-a v Kranju.

Pri razstavah odlikovani izdelki, dobé se en-gros po originalnem ceniku pri

Antonu Ditrich-u

glavnom zastopniku (733-9)

Marije Terezije cesta št. 2, Ljubljana.

Razpis.

Šolsko poslopje za dvorazrednico v Križah pri Trziču

je sezidati, katero je cenjeno na 12.662 gld. 38 kr. Kdor želi delo prevzeti, naj odda svojo ponudbo

do 3. junija t. l. opoldne

krajnemu šolskemu svetu, ter naj priloži tudi 5% varščino.

Načrti in proračun se lahko pregledujejo mej tem časom vsak dan v tukajšnjem župnišču.

Krajni šolski svet si pridržuje pravico, izbrati si ponudnika.

Ponudbe naj se glasé za posamezna dela in za vse skupaj.

Opomni se, da krajni šolski svet sam preskribi zidarski in tesarski material ter vozno tlako. (933-1)

Stavbeni odbor v Križah pri Trziču dné 15. maja 1899.

Do 1. junija in od 1. septembra stanovanjske tarife za 25% znižane.

Zdravišče

Krapinske Toplice

na Hrvatskem

od zagorjanske železniške postaje „Zabok-Krapinske-Toplice“ oddaljene za jedno uro vožnje, so odprte od 1. aprila do konca oktobra. 30° do 35° R. gorke akrototerme, ki eminentno upli-vajo proti protinu, mišični in členaki revmi, in njih posledičnim boleznim, pri isklj. nevralgiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightleji bolezni, otrpenju, kroničnem materničnem vnetju, eksudatu peritenealnih vezin. Velike bazinske, polne, separate kopeli, kopeli v mramornatih banjah in tušne kopeli, izvrstno urejene potilnice (sudariji), masaže, elektrika, šved. zdravilna gimnastika. Udobna stanovanja, dobre in ne drage gostilne; stalna toplašča godba. Obširni senčni sprehodi itd. Od 1. maja vozijo slednji dan omnibus v Zabok in Poljane. Kopališki zdravnik dr. Ed. Mal. — Brošure se dobe v vseh knjigarnah. Prospekte in poročila pošilja

(758-5) kopališko ravateljstvo.

Kopališče in Kneippovo zdravilišče

Kamnik na Kranjskem via Ljubljana. (799-4)

Kakih 10 minut od mesteca Kamnik, v katero se pride iz Ljubljane po železnici v 1/2 ure leži na levem bregu Bistrice v podnožju 2880 metrov visokih Karniških planin kopališče Kamnik. Pred malo leti je bilo kopališče Kamnik znano skoro samo na Kranjskem in v sosednih južnih pokrajinah. Zdaj je povzdiguje se zdravilišče zaradi svoje po bližnjem visokem gorovju zaščiteni lege, svojega čistega vonjavega planinskega zraka in zaradi svojih mnogih šumskih vod in potokov, postalo znano tudi zunaj mej Kranjske in ga radi obiskujejo letoviščarji, kakor tudi zdravljenja potrebni.

Kopališče Kamnik se lahko vsakomur priporoča, ki se želi po trudopolnem napornem delovanju odpočiti v prosti cvetoči naravi in hoče preživeti z malimi sredstvi prijetno poletje.

Zdravi se posebno po Kneippovem sistemu; vendar se po posebni odredbi hišnega zdravnika ali pri gotovih slučajih bolezni vporablja kombinirana vodna zdravljenja, eventualno s pomočjo masaže, zdravstvene gimnastike in elektrike. Polvi so se izkazali kot izborna vtrjevalno sredstvo in se po pravici priporočajo kot sredstvo, ki prepreči bolezni vled prehlajenja.

Zavod ima večje število posamnih sob, kakor tudi mnoga deloma večja deloma manjša rod-binska stanovanja v zdravilišču samem in v 4 hišah blizu zdravilišča. Vse vile so zvezane po senč-natih nasadih parka. Cena sob je po legi, velikosti in oprebi od 40 kr. naprej po obstoječem tarifu.

Za razvedrilo in zabavo gostom služi lepo pokrito kegljišče in prostor za croquet in lawn-ten-ni. Plavalcem je na razpolago plavalni bazin, veslačem malo jezero. Za čitanje je izvrstno preskrbljeno, ker je poleg bogate izbire dnevnih listov tudi posojilna knjižnica v zdravilišču. Vrh tega prireja zdraviliški zdravnik večkrat koncerte in zaključene plesne večerke in skupne izlete. Prijatelji ri-barskega in lovškega športa najdejo tu ugodno priliko za izvrševanje istega v vodovjih in lovskih revirjih posestnikov zdravilišča.

Kar se tiče cen, znašajo stroški za zdravljenje, stanovanje in hrano na mesec 90-100 gld., a manj imoviti lahko shajajo z mesečnim izdatkom 70-80 gld.

Priljubljeni glavni zdravnik zdravilišča je znani dunajski zdravnik dr. Rudolf Wackenreiter, ki deluje že več let v kamniškem kopališču, a je letos v družbi z izurjenim restavratorm gospodom Friedl-om zdravilišče Kamnik prevzel v lastno režijo.

Prospekte pošilja brezplačno upraviteljstvo „kopališča Kamnik na Kranjskem“.

Primerna birmanska darila!

Kdor želi kupiti za birmansko darilo ne samo cenó, temveč tudi dobro in natančno regulirano žepno uro, obrne naj se do trvdke (821-3)

Janko Klopčič

prodaja raznovrstnih zlatih, srebrnih, nikelnastih in jeklenih žepnih ur, zlatnine in srebrnine

Prešernove ulice št. 4.

Žepne ure za dečke in deklice od 5 gld. naprej.

